

อิทธิพลของปัจจัยภูมิหลัง การมุ่งประกอบการ และเครือข่ายทางสังคม ต่อความสำเร็จทางธุรกิจของ ผู้ประกอบการจังหวัดราชบุรี

THE INFLUENCE OF BACKGROUND, ENTREPRENEURIAL ORIENTATION, AND SOCIAL NETWORK TOWARD BUSINESS SUCCESS OF RATCHABURI ENTREPRENEURS

ดร.ขวัญปภัศสร จานทอง¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยภูมิหลัง การมุ่งประกอบการและ เครือข่ายทางสังคม ต่อความสำเร็จทางธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดราชบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือคือแบบสอบถามเพื่อสำรวจข้อมูลจากเจ้าของกิจการจำนวน 594 ราย สถิติพรรณนาวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมานวิเคราะห์ด้วยสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model, SEM) เพื่อยืนยันองค์ประกอบของตัวแปรและทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผลการวิจัยพบว่าอายุของผู้ประกอบการและอายุของกิจการมีอิทธิพลเชิงลบต่อการมุ่งประกอบการ ประสบการณ์การทำงานของผู้ประกอบการและขนาดของกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการมุ่งประกอบการ อายุ ระดับการศึกษา และการมุ่งประกอบการของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกกับเครือข่ายทางสังคม ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงลบต่อความสำเร็จทางธุรกิจ ขนาดของกิจการและเครือข่ายทางสังคมมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ได้จากการสังเกตนี้สอดคล้องกับโมเดลทางทฤษฎี โดยมีค่า chi-square (χ^2)= 53.252, Degree of freedom = 32, χ^2/df = 1.664, p -value = .011, GFI = .986, AGFI = .962, CFI = .993, NFI = .982, RMR = 1.038 และ RMSEA = .033 ดังนั้นผู้ประกอบการควรให้ความสนใจต่อขนาดของกิจการและการสร้างเครือข่ายทางสังคมมากขึ้น

คำสำคัญ: การมุ่งประกอบการ เครือข่ายทางสังคม ความสำเร็จทางธุรกิจ

¹อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ การบริหารการพัฒนา (การบริหารธุรกิจ (การตลาด)) มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ABSTRACT

This study investigated the influence of background, entrepreneurial orientation, social networks toward business success of SMEs in Ratchaburi, Thailand. The quantitative approach was applied by survey 594 firm's owner, directed personal distribute questionnaires. Structural

Equation Model (SEM) technique was deployed to examine the factor confirmatory and path diagram diagnosis.

The findings were entrepreneur's age and firm age have negative influenced to entrepreneurial orientation, entrepreneur's work experiences and firm size have positive influenced to entrepreneurial orientation, entrepreneur's age and education level as well as entrepreneurial orientation have direct effect to social networks, entrepreneur's education level have negative influenced to business success, firm size and social networks have directed influence to business success significantly. The statistic result shows the suitable model which is consistent with the theoretical model and the critical value is informed by chi-square (χ^2)= 53.252, Degree of freedom = 32, χ^2/df = 1.664, P value = .011, GFI = .986, AGFI = .962, CFI = .993, NFI= .982, RMR = 1.038 and RMSEA = .033. Hence, the entrepreneurs should concern about firm size and social networks expansion.

Keywords: Entrepreneurial Orientation, Social Networks, Business Success

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) มีความสำคัญต่อสถานะทางเศรษฐกิจทั่วโลก เนื่องจาก SME เป็นกิจการที่ช่วยพัฒนาสินค้าด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ และพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา SME ยังช่วยทำให้เกิดการจ้างงาน ส่งผลให้ประชาชนมีงานทำมากขึ้น ช่วยพัฒนาทักษะให้กับแรงงานทั้งที่เป็นแรงงานมีฝีมือและแรงงานกึ่งฝีมือ SME จึงมีบทบาทที่สำคัญต่อทุกระบบเศรษฐกิจทั่วโลก รัฐบาลต่าง ๆ ทั่วโลกต่างล้วนให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยการพัฒนานโยบายกระตุ้นการสร้างผู้ประกอบการรายใหม่ๆ นโยบายส่งเสริมการลงทุน และกลยุทธ์ต่างๆ อีกมากมายเพื่อให้มี SME เพิ่มขึ้น (Okpara & Kumbiadis, 2008)

สำนักงานสถิติแห่งชาติได้สำรวจข้อมูลผู้ประกอบการทั่วประเทศแล้วพบว่า SME มีสัดส่วนถึงร้อยละ 99.1 ของกิจการทั้งหมดในประเทศไทย

(1.6 ล้านราย) กิจการที่มีการว่าจ้างพนักงานจำนวน 1- 15 คนมีมากถึงร้อยละ 98.2 ของกิจการทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2550 จำนวนประชากรที่จดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจของตนเองมีจำนวนประมาณ 5.9 ล้านคน และจำนวนลูกจ้างมีประมาณ 3.3 ล้านคน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2552) กิจการส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 63 เพิ่งก่อตั้งกิจการได้ไม่เกิน 10 ปี และกิจการอื่น ๆ ที่ก่อตั้งมาได้ 20 - 29 ปีมีร้อยละ 6.4 และก่อตั้งมามากกว่า 30 ปีแล้วมีจำนวนร้อยละ 5.1 จากตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่ากิจการ SME จำนวนมากดำเนินธุรกิจล้มเหลวและต้องออกจากตลาดไป

อย่างไรก็ตามในแต่ละปีก็มีผู้ก่อตั้งกิจการใหม่เกิดขึ้น เช่นเดียวกับที่มีผู้ประกอบการแจ้งขอเลิกกิจการควบคู่กันไป กิจการที่เพิ่งก่อตั้งในช่วงปี พ.ศ. 2542 - 2552 มีจำนวนอยู่ระหว่าง 25,825 ราย ถึง 49,602 ราย ขณะที่ผู้มีแจ้งขอเลิกกิจการในช่วงเวลาเดียวกันจำนวน 9,186 รายถึง 30,063 ราย ณ สิ้นปี พ.ศ. 2552 ยังมี

กิจการที่ดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องจำนวน 582,235 ราย (กระทรวงพาณิชย์, กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2553) จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากิจการ SME ที่สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องนั้นเป็นเรื่องที่ท้าทายมาก

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้มีประเด็นคำถามที่ว่า ปัจจัยอะไรบ้างที่ทำให้กิจการ SME ประสบความสำเร็จ คำถามนี้เป็นคำถามที่ทั้งภาคธุรกิจและสถาบันการศึกษาต่างให้ความสนใจที่จะค้นหาคำตอบ ข้อมูลในอดีตพบว่ามีบทความจำนวนมากที่พยายามที่จะค้นหาปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของธุรกิจ SME เช่น ปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ การมุ่งประกอบการ การมุ่งเน้นตลาด การมุ่งเน้นกลยุทธ์ การจัดการคุณภาพ การจัดการองค์ความรู้ และอื่น ๆ ในรายงานฉบับนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาอิทธิพลของปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ การมุ่งประกอบการ และเครือข่ายทางสังคมที่มีผลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจสภาพปัจจุบันของปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ การมุ่งประกอบการ เครือข่ายทางสังคมและ ความสำเร็จทางธุรกิจ

เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ การมุ่งประกอบการ และเครือข่ายทางสังคมต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) ปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อายุกิจการ และขนาดของกิจการ 2) การมุ่งประกอบการ 3) เครือข่ายทางสังคม และ 4) ความสำเร็จทางธุรกิจ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะและความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรดังกล่าว

การทบทวนวรรณกรรมและสมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

ปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ

เวสไกสรี (Veskaisri, 2007) กล่าวว่าเจ้าของธุรกิจมักจะมีลักษณะส่วนบุคคลที่มีพลังผลักดันและทรงอิทธิพลที่มักจะเกิดจากค่านิยมและแรงจูงใจส่วนตัวของผู้ประกอบการเอง ในอดีตที่ผ่านมาได้มีการศึกษาปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อายุกิจการ และ ขนาดของกิจการ ซึ่งแต่ละปัจจัยมีรายละเอียด ดังนี้

เพศ (gender) แมสซาโรลและคณะ (Mazzarol, Volery, Doss, and Thein, 1999) ศึกษาพบว่าผู้หญิงเป็นผู้ก่อตั้งธุรกิจใหม่น้อยกว่าผู้ชาย โคลเวเรด (Kolvereid, 1996) พบว่าผู้ชายมีความตั้งใจในการประกอบการมากกว่าผู้หญิง แต่ อินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti and Langenberg, 2004) พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางธุรกิจ งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความสำเร็จในการประกอบธุรกิจจึงยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจน

อายุ (age) ในงานวิจัยหลายฉบับได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับผลการดำเนินงานทางธุรกิจ เช่น โซเรนเซนและสจิวต์ (Sorensen and Stuart, 2000) ได้กล่าวว่าเจ้าของธุรกิจที่มีอายุน้อยกว่ามักจะยึดติดกับแนวทางในการทำงานของตนเองมากเกินไปจนไม่แสวงหาโอกาสในการประกอบธุรกิจใหม่ ๆ กูเธียร์และโอลิอัน (Guthrie and Olian, 1991) พบว่าผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่ามีแนวโน้มที่จะไม่ชอบความเสี่ยงมากกว่าผู้บริหารที่มีอายุน้อย ขณะที่ผู้บริหารที่มีอายุน้อยกว่ามีแนวโน้มจะใช้กลยุทธ์การเติบโตที่มีความคิดสร้างสรรค์และมีความเสี่ยงสูงกว่า ผลการวิจัยนี้ตรงข้ามกับผลการวิจัยของ คริสเตียนเซน ฟูรูฮอลท์ และ วาฮิด (Kristiansen, Furuholt, and Wahid, 2003)

ที่พบว่าผู้ประกอบการที่อายุมากกว่า 25 ปีมักจะประสบความสำเร็จมากกว่าผู้ประกอบการที่อายุน้อยกว่า ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานของแพนดา (Panda, 2001) ที่พบว่าผู้ประกอบการที่มีอายุมากกว่าจะมีระดับความสำเร็จที่มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุน้อยกว่า อย่างไรก็ตาม อินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti and Langenberg, 2004) พบว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจ ดังนั้นอายุอาจจะไม่ผลต่อความสำเร็จของธุรกิจหรือไม่ก็ได้

ระดับการศึกษา (education level) ดอลลิงเจอร์ (Dollinger, 1984) ยืนยันว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาที่สูงกว่ามีสัมพันธ์กับแนวโน้มที่จะขยายขอบเขตการทำงานได้มากกว่า มีความอดทนต่อความคลุมเครือไม่แน่นอนได้สูงกว่า และ นำเสนอสิ่งที่มีความสลับซับซ้อนหลายประการรวมกันได้มากกว่า โรส कुमार และเยน (Rose, Kumar, & Yen, 2006) สนับสนุนว่าระดับการศึกษาที่สูงกว่าช่วยให้ผู้ประกอบการมีความรอบรู้และทักษะการทำงานที่มีประโยชน์ต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจได้ดีกว่า แต่ ธาพาและคณะ (Thapa, Thulaseedharan, Goswami, & Joshi, 2008) ที่ศึกษาในบริบทประเทศเนปาลพบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับกำไรของธุรกิจ เวสไกศรี (Veskaisri, 2007) พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการตัดสินใจที่จะใช้การวางแผนเชิงกลยุทธ์ อินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti & Langenberg, 2004) และ แพนดา (Panda, 2001) พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจ แต่ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีประสบความสำเร็จน้อยกว่าผู้ประกอบการที่สำเร็จการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลายที่ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ($p < 0.05$)

ประสบการณ์การทำงาน (work experience) โรสและคณะ (Rose, et al., 2006) อธิบายว่าประสบการณ์การทำงานช่วยให้ผู้ประกอบการมีข้อมูลและความเข้าใจเกี่ยวกับอุตสาหกรรม และยังช่วยให้พวกเขาเข้าสู่ธุรกิจที่พวกเขาทำงานอยู่เดิมได้ง่ายขึ้น จากการศึกษาของโรสและคณะพบว่าประสบการณ์การ

ทำงานมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างเข้มแข็งกับความสำเร็จ ($p=.007$) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โคลเวเรด (Kolvareid, 1996) ที่พบว่าบุคคลแต่ละคนที่มีประสบการณ์การทำงานทางการประกอบการมาก่อนมีความตั้งใจที่จะประกอบธุรกิจมากกว่าบุคคลที่ยังไม่มีประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่แมซซาร์โรลและคณะ (Mazzarol, et al., 1999) พบว่าผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานราชการมาก่อนประสบความสำเร็จน้อยกว่าผู้ก่อตั้งธุรกิจขนาดเล็ก ในกรณีของอินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti & Langenberg, 2004) และ แพนดา (Panda, 2001) พบว่าประสบการณ์การทำงานในอดีตไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจ ดังนั้นจึงยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การทำงานกับความสำเร็จทางธุรกิจ

อายุกิจการ (firm age) กิจการที่มั่นคงเป็นกิจการที่ก่อตั้งและดำเนินงานมาอย่างราบรื่นเป็นระยะเวลาอันยาวนานย่อมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเจริญเติบโตและผลการดำเนินงานที่ดี บอร์ชและฮูส (Borch and Huse, 1993) พบว่าอายุของกิจการมีอิทธิพลทางตรงต่อทรัพยากรและกลยุทธ์ แต่ผลการวิจัยที่มีผลการศึกษาตรงข้ามคือ เวสไกศรี (Veskaisri, 2007) ที่ยืนยันว่าอายุของกิจการไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ เช่นเดียวกับอินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti & Langenberg, 2004) ที่พบว่าไม่ว่าจะเป็นช่วงเวลาเริ่มก่อตั้งหรือเวลาที่ยาวนานของการดำเนินงานก็ไม่มีความเชื่อมโยงที่สำคัญกับความสำเร็จทางธุรกิจ

ขนาดของกิจการ (firm size) อินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti & Langenberg, 2004) ระบุว่าขนาดของกิจการคือจำนวนพนักงานของกิจการมีมากน้อยแค่ไหน ในการศึกษาของ แมคมฮอน (McMahon, 2001) พบว่าขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์ที่สำคัญต่อความสำเร็จทางธุรกิจที่ดีกว่า โดยกิจการที่ใหญ่กว่าจะประสบความสำเร็จมากกว่า แต่ผลการศึกษาของ อินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti & Langenberg, 2004) กลับพบว่าขนาดของกิจการในรูปของจำนวนพนักงานไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของธุรกิจ

ในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอสมมติฐานที่ 1 – 3 ดังนี้

สมมติฐานที่ 1: ปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อายุกิจการ และขนาดของกิจการ มีความสัมพันธ์ทางตรงต่อการมุ่งประกอบการ ซึ่งสามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัยย่อยได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 1a: เพศของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการมุ่งประกอบการ

สมมติฐานที่ 1b: อายุของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการมุ่งประกอบการ

สมมติฐานที่ 1c: ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการมุ่งประกอบการ

สมมติฐานที่ 1d: ประสบการณ์การทำงานของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อการมุ่งประกอบการ

สมมติฐานที่ 1e: อายุกิจการมีอิทธิพลต่อการมุ่งประกอบการ

สมมติฐานที่ 1f: ขนาดของกิจการมีอิทธิพลต่อการมุ่งประกอบการ

สมมติฐานที่ 2: ปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อายุกิจการ และขนาดของกิจการ มีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม ซึ่งสามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัยย่อยได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 2a: เพศของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม

สมมติฐานที่ 2b: อายุของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม

สมมติฐานที่ 2c: ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม

สมมติฐานที่ 2d: ประสบการณ์การทำงานของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม

สมมติฐานที่ 2e: อายุกิจการมีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม

สมมติฐานที่ 2f: ขนาดของกิจการมีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม

สมมติฐานที่ 3: ปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน อายุกิจการ และขนาดของกิจการ มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ ซึ่งสามารถกำหนดสมมติฐานการวิจัยย่อยได้ ดังนี้

สมมติฐานที่ 3a: เพศของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

สมมติฐานที่ 3b: อายุของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

สมมติฐานที่ 3c: ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

สมมติฐานที่ 3d: ประสบการณ์การทำงานของผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

สมมติฐานที่ 3e: อายุกิจการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

สมมติฐานที่ 3f: ขนาดของกิจการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

การมุ่งประกอบการ (Entrepreneurial orientation, EO)

การมุ่งประกอบการ หมายถึงวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งไปที่การขยายความมั่งคั่งผ่านนวัตกรรมและการแสวงหาโอกาส ซึ่งต้องการลักษณะของการประกอบการ 3 ประการได้แก่ 1) นวัตกรรม (innovativeness) 2) การทำงานเชิงรุก (proactiveness) และ 3) การยอมรับความเสี่ยง (risk taking) การมุ่งประกอบการเป็นการแสดงระดับการเป็นผู้ประกอบการขององค์กร (Wiklund & Shepherd, 2005) โควินและสเลวิน (Covin and Slevin, 1991) กล่าวว่านวัตกรรม การทำงานเชิงรุก และการยอมรับความเสี่ยงเป็นโมเดลกรอบแนวความคิดของการเป็นผู้ประกอบการ ตัวแปรเหล่านี้จึงควรมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

เชน ลีง อู และชาง (Chen, Tzeng, Ou, and Chang, 2007) ให้ความเห็นว่า การมุ่งประกอบการมีอิทธิพลเชิงโครงสร้างต่อเครือข่ายทางสังคม กิจการที่มีการมุ่งประกอบการมากกว่ามักมีความสามารถที่จะได้รับทรัพยากรที่มีค่าและโอกาสทางเศรษฐกิจที่มากกว่าโดย

ผ่านเครือข่ายทางสังคม และสามารถสร้างคุณค่าสำหรับลูกค้าและธุรกิจได้มากกว่าด้วย พวกเขายืนยันว่ากิจการที่ไม่มุ่งประกอบการจะได้รับทรัพยากรที่มีค่าจากทุนทางสังคมของเขาได้ยาก จากการศึกษาของพวกเขายืนยันว่ามีความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างปัจจัยเครือข่ายทางสังคมกับปัจจัยด้านการมุ่งประกอบการ ($p < .01$)

แกรนท์ เลนีย์ นาสุตัน และพิกเกตต์ (Grant, Laney, Nasution, and Pickett, 2008) ทำการศึกษาพบว่าการมุ่งประกอบการไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จด้านการขายและประสิทธิภาพขององค์กร แต่ในปีเดียวกัน หยาง (Yang, 2008) ทำการศึกษาธุรกิจ SME ในไต้หวันจำนวน 423 รายและพบว่านวัตกรรมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลการดำเนินธุรกิจ ($r = .32, p < .001$) การทำงานเชิงรุกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ ($r = .33, p < .001$) และการยอมรับความเสี่ยงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ ($r = .26, p < .001$) โดยภาพรวมพบว่าการมุ่งประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ หยางจึงยืนยันว่าการมุ่งประกอบการอาจจะมีคุณประโยชน์เชิงบวกต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

จากข้อมูลงานวิจัยในอดีต ผู้วิจัยจึงได้เสนอสมมติฐานที่ 4-5 ดังนี้

สมมติฐานที่ 4: การมุ่งประกอบการมีอิทธิพลต่อเครือข่ายทางสังคม

สมมติฐานที่ 5: การมุ่งประกอบการมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

เครือข่ายทางสังคม (Social Networks, Socnet)

เครือข่ายทางสังคมประกอบด้วยกลุ่มที่มีความผูกพันกันทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการระหว่างแกนนำกับบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่มบุคคลที่รู้จักกันและมีช่องทางการติดต่อระหว่างกันได้ ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการเริ่มต้นธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ และการสร้างความเจริญเติบโตให้กับธุรกิจ (Kristiansen, et al., 2003) มีงานวิจัยเป็นจำนวนมากที่สนับสนุนความเชื่อมโยงระหว่างเครือข่าย

ทางสังคมกับผลการดำเนินธุรกิจ ตัวอย่างเช่น เซนและคณะ (Chen, et al., 2007) ศึกษาวิจัยในประเทศไต้หวันและพบว่าเครือข่ายทางสังคมมีผลกระทบต่อความสำเร็จทางธุรกิจทั้งในด้านการเติบโตของธุรกิจ เช่นเดียวกับที่ เจ้าและคณะ (Zhou, Wu, and Luo, 2007) พบว่าเครือข่ายทางสังคมมีความสำคัญมากต่อการระบุโอกาสใหม่ ๆ ที่จะทำให้ SME สามารถเข้าถึงตลาด และพัฒนาความได้เปรียบในการแข่งขันที่พิเศษขึ้นมา ผ่านการสะสมความรู้และการพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างธุรกิจอย่างเป็นทางการ นอกจากนั้นเครือข่ายทางสังคมยังมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อผลการส่งออกและความสามารถในการทำกำไร แต่ไม่มีผลต่อยอดขาย สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในแทนซาเนีย คริสเตียนเซน (Kristiansen, 2004) พบว่าเครือข่ายทางสังคมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อการปรับปรุงธุรกิจ ขณะที่ความสัมพันธ์ภายในเครือข่ายได้รับการยอมรับอย่างมากกว่าเป็นสิ่งที่ SME ที่ต้องการจะประสบความสำเร็จจะขาดเสียไม่ได้ มีเพียงงานวิจัยของอินดาร์ตีและแลงเจนเบิร์ก (Indarti & Langenberg, 2004) ที่ศึกษาในประเทศอินโดนีเซียเท่านั้นที่พบว่าเครือข่ายทางสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางธุรกิจ

จากข้อมูลของงานวิจัยเหล่านี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอสมมติฐานที่ 6 ดังนี้

สมมติฐานที่ 6: เครือข่ายทางสังคมมีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้นำเอาวิธีการวิจัยเชิงปริมาณมาประยุกต์ใช้ในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวัดและทดสอบโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกรอบแนวคิดด้วยการใช้วิธีวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model, SEM) ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดราชบุรีที่ก่อตั้งธุรกิจมานานกว่า 5 ปี จำนวน 594 ราย จากผู้ประกอบการทั้งหมดจำนวน 11,119 ราย โดยกำหนดแบ่งเขตพื้นที่ออกเป็น 6 เขตตามจำนวน

ประชากรเพื่อให้มีจำนวนผู้ประกอบการแต่ละเขตมีจำนวนใกล้เคียงกัน และกำหนดโควตาในการเก็บข้อมูลเขตพื้นที่ละ 100 ราย ด้วยวิธีการสุ่มเชิงระบบจากรายชื่อกิจการที่ได้รับจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยกำหนดเงื่อนไขว่าต้องเป็นผู้ประกอบการที่ก่อตั้งกิจการตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป แล้วให้ผู้ช่วยนักวิจัยออกสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลโดยตรงโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2553

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในรายงานวิจัยฉบับนี้ได้ใช้สถิติพรรณนาได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปร จากนั้นใช้การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) โดยใช้วิธี Extraction Method แบบ Principal Component analysis ใช้ Rotation Method แบบ Varimax with Kaiser Normalization และกำหนดค่าตัวแปรในการจัดกลุ่มไม่ต่ำกว่า 0.5 เพื่อจัดกลุ่มตัวแปรสังเกตใหม่ให้เหมาะสม แล้วทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของมาตรวัด (Reliability of Measures) โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของมาตรวัดของตัวแปรแต่ละตัวแปรโดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินคือตัวแปรที่มีความเชื่อมั่นในระดับที่เหมาะสมต้องมีค่า Cronbach's Alpha ตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป แล้ววิเคราะห์ปัญหา Multicollinearity ระหว่างตัวแปร และใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (Structural Equation Model) ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เพื่อตรวจสอบโมเดลกรอบแนวความคิด และทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการในจังหวัดราชบุรีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 43 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด มีประสบการณ์การทำงานก่อนมาก่อตั้งกิจการของตนเองประมาณ 6 ปี เหตุผลที่เริ่มก่อตั้งธุรกิจคือความต้องการอิสระหรือ เป็นนายของตนเอง หรือ ได้ทำงานที่ตนเองชอบมากที่สุด กิจการส่วนใหญ่

ใหญ่เป็นกิจการประเภทบริการ สินค้าที่จำหน่ายส่วนใหญ่อยู่ในประเภทอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อายุของกิจการเฉลี่ยอยู่ที่ 11 ปี กิจการมีพนักงานเฉลี่ยประมาณ 5 คน กิจการส่วนใหญ่ลงทุนในธุรกิจเป็นเงินที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100,000 บาท และมีรายได้เฉลี่ยต่อปีประมาณ 100,000 - 500,000 บาท

การมุ่งประกอบการ ได้แก่ การทำงานเชิงรุก นวัตกรรม และการยอมรับความเสี่ยง ส่วนเครือข่ายทางสังคมหมายถึงพฤติกรรมที่จะค้นหาข้อมูล ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นเพื่อสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หรือองค์กร ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) พบว่าเครือข่ายทางสังคมของผู้ประกอบการมีพฤติกรรมที่เป็นปัจจัยประกอบ 3 ประการได้แก่ 1) การติดต่อกับผู้อื่น 2) การช่วยเหลือผู้อื่น และ 3) การจัดการปัญหาด้านความสัมพันธ์

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการเห็นว่าตนเองประสบความสำเร็จทางธุรกิจโดยภาพรวมในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.686) โดยมีความพึงพอใจต่อยอดขาย / รายได้ที่ได้รับมาตลอด 3 ปีที่ผ่านมาในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.70) พึงพอใจต่อจำนวนลูกค้าที่ยังติดต่อซื้อขายกันอยู่ในรอบ 3 ปีนี้ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.72) พึงพอใจต่ออัตราผลตอบแทนของกิจการมาก ($\bar{x}$ = 3.76) พึงพอใจต่ออัตราการเติบโตของกิจการในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.71) และพึงพอใจต่อพฤติกรรมของพนักงานในกิจการของตนเองเสมอในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.54)

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ได้จากการสังเกตนี้ (ดูภาพ 1) สอดคล้องกับโมเดลทางทฤษฎี โดยมีค่า chi-square (χ^2 = 53.252, Degree of freedom = 32, χ^2/df 1.664, p value = .011, GFI = .986, AGFI = .962, CFI = .993, NFI = .982, RMR = 1.038 และ RMSEA = .033 โดยตัวแปรที่มีค่าอิทธิพลโดยรวมต่อความสำเร็จทางธุรกิจเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่การมุ่งประกอบการ เครือข่ายทางสังคม และขนาดของกิจการ

เมื่อวิเคราะห์ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าอายุของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงลบกับการมุ่งประกอบการ (Support H_{1b}) ประสบการณ์การทำงาน

ของผู้ประกอบการก่อนเริ่มก่อตั้งกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกกับการมุ่งประกอบการ (Support H_{1d}) อายุกิจการมีอิทธิพลเชิงลบกับการมุ่งประกอบการ (Support H_{1e}) ขนาดของกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกกับการมุ่งประกอบการ (Support H_{1f}) อายุของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกกับเครือข่ายทางสังคม (Support H_{2b}) ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกกับเครือข่ายทางสังคม (Support H_{2c}) ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงลบกับความสำเร็จทางธุรกิจ (Support H_{3c}) ขนาดของกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ (Support H_{3f}) การมุ่งประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกกับเครือข่ายทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Support H_4) และเครือข่ายทางสังคมมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Support H_6) และผลการศึกษาปฏิเสธสมมติฐานที่เหลือทั้งหมด

การอภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัยสามารถอภิปรายผลโดยแยกประเด็นตามลำดับการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

อายุของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงลบกับการมุ่งประกอบการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โซเรนเซนและสจิวต (Sorensen & Stuart, 2000) และ กูเธียร์และโอลิอัน (Guthrie & Olian, 1991) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากผู้ที่มีอายุน้อยย่อมมีความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ กล้าที่จะทดลองกระทำสิ่งใหม่ๆ และยอมรับความเสี่ยงได้มากกว่าผู้ที่มีอายุมาก จึงทำให้ผู้ที่มีอายุน้อยมีการมุ่งประกอบการมากกว่าผู้ที่มีอายุมาก

ประสบการณ์การทำงานของผู้ประกอบการก่อนเริ่มก่อตั้งกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกกับการมุ่งประกอบการ สอดคล้องกับผลการศึกษาของโรสและคณะ (Rose, et al., 2006) และผลการศึกษาของ โคลเวเรอิด (Kolvereid, 1996) ทั้งนี้อาจจะเพราะผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานย่อมพิจารณาหาแนวทางในการประกอบธุรกิจของตนเองเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ประกอบกับความรู้จากการทำงานเดิม ทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการมุ่งประกอบการตลอดจน

สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการประกอบธุรกิจของตนเองได้

อายุกิจการมีอิทธิพลเชิงลบกับการมุ่งประกอบการ ซึ่งผลการศึกษานี้ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ โซเรนเซนและสจิวต (Sorensen & Stuart, 2000) และ บอร์ชและฮูส (Borch & Huse, 1993) ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากกิจการที่ตั้งมานาน ผู้ประกอบการย่อมรู้สึกรู้ว่าแนวทางการบริหารของตนเองน่าจะดีอยู่แล้ว ทำให้ไม่จำเป็นต้องมีความคิดสร้างสรรค์ หรือทำงานเชิงรุกเพิ่มเติม อีกทั้งกิจการมีความมั่นคงจนมีความเสี่ยงต่ำอยู่แล้วก็เป็นได้ จึงทำให้อายุกิจการยิ่งมากยิ่งขึ้นทำให้การมุ่งประกอบการลดน้อยลง

ขนาดของกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกกับการมุ่งประกอบการ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากิจการยังมีจำนวนพนักงานมากขึ้นยิ่งทำให้กิจการนั้นต้องการความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเชิงรุก และยอมรับความเสี่ยงได้มากขึ้น ทั้งนี้เพราะกิจการขนาดใหญ่มีพนักงานที่ฝากชีวิตไว้กับกิจการเป็นจำนวนมาก จำเป็นที่จะต้องหาแนวทางในการเพิ่มรายได้ในแต่ละปีให้มากขึ้น ทำให้ต้องแสวงหาสินค้าและบริการใหม่ ๆ และแสวงหาตลาดใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งการมีสินค้าหรือบริการใหม่ หรือการมีตลาดใหม่ก็ย่อมมีความเสี่ยงที่จะล้มเหลวได้มากกว่าการดำเนินธุรกิจในตลาดเดิม แต่เพราะกิจการมีขนาดใหญ่มีทรัพยากรมาก ทำให้ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอาจจะส่งผลกระทบต่อเพียงเล็กน้อยอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ดังนั้นยิ่งขนาดของกิจการเพิ่มมากขึ้นยิ่งทำให้ผู้ประกอบการมีการมุ่งประกอบการมากขึ้นตามไปด้วย

อายุของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกกับเครือข่ายทางสังคม ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการเมื่อมีอายุมากขึ้นเครือข่ายทางสังคมที่ติดต่อกันทางธุรกิจและสังคมย่อมมีจำนวนสะสมเพิ่มขึ้น และผู้ประกอบการทำงานนานขึ้นก็ยิ่งเป็นที่รู้จักของสังคมมากยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้ผู้ประกอบการที่มีอายุมากขึ้นยังมีเครือข่ายทางสังคมมากขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน

ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกกับเครือข่ายทางสังคม จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่ามัก

มีเครือข่ายทางสังคมมากกว่าผู้มีระดับการศึกษาต่ำกว่าว่า ทั้งนี้เพราะทุกระดับการศึกษา ผู้ประกอบการย่อมมีเพื่อนใหม่ ๆ ที่เกิดจากสังคมใหม่ และเมื่อออกมาประกอบธุรกิจ ผู้มีระดับการศึกษาสูงย่อมมีทักษะและความสามารถทางด้านมนุษยสัมพันธ์และการเข้าสังคมที่มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อยทำให้มีเครือข่ายทางสังคมมากกว่า จึงเป็นเหตุผลที่ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงมีเครือข่ายทางสังคมที่เพิ่มมากขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน

ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงลบกับความสำเร็จทางธุรกิจ จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่ามีความสำเร็จทางธุรกิจที่มากกว่าผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศไทยมักจะมีพื้นฐานการศึกษาต่ำแต่ต้องประกอบอาชีพให้อยู่รอดให้ได้ หากไม่สามารถประกอบธุรกิจให้ประสบความสำเร็จก็อาจจะมีปัญหาด้านการประกอบอาชีพ ขณะที่ผู้มีการศึกษาสูงสามารถทำงานรับจ้างในงานที่ใช้ความสามารถทางด้านอื่น ๆ ที่ไม่ต้องใช้แรงงานมากนักและยังมีรายได้ระดับสูงอีกด้วย ทำให้ผู้ประกอบการที่มีการศึกษาต่ำมีความมุ่งมั่นในการทำงานและยอมรับความเสี่ยงได้มากกว่าผู้มีการศึกษาระดับสูง จึงทำให้ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการมีอิทธิพลเชิงลบกับความสำเร็จทางธุรกิจ

ขนาดของกิจการมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ สอดคล้องกับผลการศึกษาของแมคมอาฮอน (McMahon, 2001) ทั้งนี้เนื่องจากกิจการที่มีขนาดใหญ่ในที่นี้หมายถึงมีจำนวนพนักงานมากย่อมมีผู้ช่วยคิดช่วยปฏิบัติเพื่อให้กิจการประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น และเพราะกิจการมีพนักงานมากทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มผลการดำเนินงานให้มีรายได้และผลกำไรเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้สามารถดำรงกิจการต่อไปได้ จึงทำให้กิจการยิ่งมีขนาดใหญ่ขึ้นก็ส่งผลให้กิจการประสบความสำเร็จทางธุรกิจมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย

การมุ่งประกอบการมีอิทธิพลเชิงบวกกับเครือข่ายทางสังคม สอดคล้องกับแนวความคิดของ เซนและคณะ (Chen, et al., 2007) ผู้วิจัยเห็นว่าการที่ผู้

ประกอบการมีการมุ่งประกอบการคือมีนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเชิงรุก และการยอมรับความเสี่ยงมากขึ้นทำให้ผู้ประกอบการต้องนำเสนอสินค้าให้เป็นที่รู้จักของตลาด ทำให้ผู้ประกอบการต้องแสวงหาแหล่งข้อมูลที่จะเผยแพร่ข่าวสารและสร้างตลาดใหม่ของตนเอง ซึ่งมักจะทำโดยผ่านเครือข่ายทางสังคม ขณะเดียวกันสังคมเองก็แสวงหาสิ่งใหม่ ๆ ที่ต้องการมาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสังคมที่เพิ่มขึ้นด้วย ทำให้กิจการใดยิ่งมีการมุ่งประกอบการมากยิ่งขึ้นทำให้จำเป็นต้องมีเครือข่ายทางสังคมมากขึ้นตามไปด้วย

เครือข่ายทางสังคมมีอิทธิพลเชิงบวกกับความสำเร็จทางธุรกิจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เซนและคณะ (Chen, et al., 2007) เจ้าและคณะ (Zhou, et al., 2007) และ คริสเตียนเซน (Kristiansen, 2004) ในความเห็นของผู้วิจัย การที่กิจการมีเครือข่ายทางสังคมทำให้กิจการสามารถรับรู้ข่าวสารที่สำคัญต่อการดำเนินธุรกิจอย่างทันการณ์ สามารถสร้างอำนาจในการต่อรองได้ง่ายกว่าการที่จะเจรจาเพียงรายเดียว และทำให้มีแหล่งที่จะกระจายข่าวสารของกิจการ นอกจากนี้อิทธิพลในเชิงเครือข่ายทางสังคมอาจจะมีความสัมพันธ์กันในแง่ผู้ซื้อและผู้ขาย ถ้ากิจการมีเครือข่ายทางสังคมมากก็ยิ่งทำให้กิจการมีช่องทางการจำหน่ายสินค้าเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้นเครือข่ายทางสังคมจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จทางธุรกิจ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง และ 2) ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังมีรายละเอียด ดังนี้

ข้อเสนอแนะต่อผู้เกี่ยวข้อง

(1) **การสร้างเครือข่ายทางสังคม** เนื่องจากเครือข่ายทางสังคมเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจมากที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการควรสนใจที่จะสร้างเครือข่ายทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของตนเองให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครือข่ายทางสังคมที่

เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ต่างๆ เพราะผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการเป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายทางสังคม การรวมกลุ่มกันในแต่ละธุรกิจจะทำให้ผู้ประกอบการมีแนวทางที่จะประสบความสำเร็จได้ง่ายยิ่งขึ้น

(2) การเพิ่มการมุ่งประกอบการ แม้ว่า การมุ่งประกอบการอาจจะไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อความสำเร็จทางธุรกิจแต่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อความสำเร็จทางธุรกิจสูงมาก ดังนั้นผู้ประกอบการยุคใหม่ควรใส่ใจที่จะเพิ่มลักษณะของการมุ่งประกอบการมากยิ่งขึ้น และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องก็ควรให้ความสนใจที่จะสร้างศักยภาพในด้านนี้ให้กับผู้สนใจประกอบธุรกิจเพิ่มมากขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป

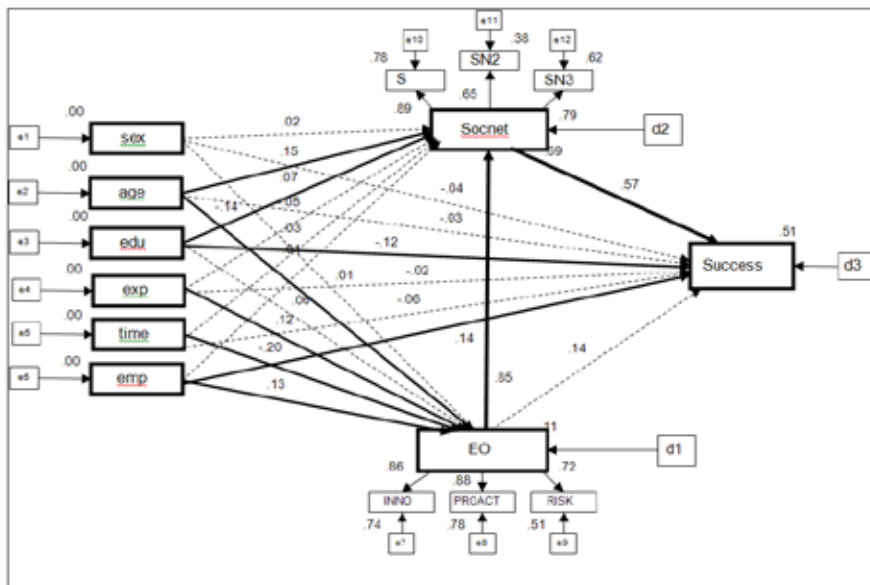
ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบข้อจำกัดในการนำเสนอผลการวิจัยบางประการจึงมีข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) การทำวิจัยซ้ำในพื้นที่อื่น ๆ เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลเฉพาะในพื้นที่จังหวัดราชบุรี ซึ่งลักษณะของผู้ประกอบการอาจจะแตกต่างจากพื้นที่อื่น ๆ

ทำให้ผลการวิเคราะห์อาจจะไม่มีนำไปอธิบายปรากฏการณ์ในภาพรวมได้ (generalizability) ดังนั้นผู้สนใจอาจจะนำโมเดลนี้ไปทำการศึกษากับพื้นที่อื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบและยืนยันผลทางทฤษฎี และสามารถนำความรู้นี้ไปใช้อธิบายได้ทั่วไป

2) การศึกษาโมเดลซ้ำ เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบบางประการที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยและขัดแย้งกับผลการวิจัยในอดีต เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างการมุ่งประกอบการกับความสำเร็จทางธุรกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังบางประการ เช่น ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน กับความสำเร็จทางธุรกิจ เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในโมเดลนี้ซ้ำเพื่อทดสอบยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงทฤษฎีใหม่อีกครั้งหนึ่ง

3) การศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เนื่องจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จทางธุรกิจยังมีอีกมากมายหลายปัจจัย ดังนั้นผู้สนใจอาจจะศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จทางธุรกิจเพิ่มเติมก็ได้ เช่น การมุ่งตลาด ขวัญและกำลังใจของพนักงาน การจัดการกลยุทธ์ การประกันคุณภาพ วัฒนธรรมการบริหารแบบครอบครัว เป็นต้น

ภาพ1 โมเดลสมการเชิงโครงสร้างสร้างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังของผู้ประกอบการ การมุ่งประกอบการ เครือข่ายทางสังคม และความสำเร็จทางธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงพาณิชย์ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2553). *สถิติการจดทะเบียนธุรกิจ: รายงานประจำปี 2552*. ค้นเมื่อ 10 เมษายน 2553, จาก http://www.dbd.go.th/mainsite/fileadmin/statistic/2009/YEAR/26_2009YEAR.pdf
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2552). *Data Summary: The 2008 Business Trade and Services Survey: Whole Kingdom*. ค้นเมื่อ 20 เมษายน 2553, จาก http://web.nso.go.th/en/survey/bts/bts08_who.pdf
- Borch, O. J., & Huse, M. (1993). Informal strategic networks and the board of directors. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 18(1), 23-36.
- Chen, C. -N., Tzeng, L. -C., Ou, W. -M., & Chang, K. -T. (2007). The relationship among social capital, entrepreneurial orientation, organizational resources and entrepreneurial performance for new ventures. *Contemporary Management Research*, 3(3), 213-232.
- Covin, J. G., & Slevin, D. P. (1991). A conceptual model of entrepreneurship as firm behavior. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 16(1), 75-87.
- Dollinger, M. (1984). Environmental boundary spanning and information processing effects on organizational performance. *Academic of Management Journal*, 27(2), 351-368.
- Grant, K., Laney, R., Nasution, H., & Pickett, B. (2008, 1-3 December 2008). *Sales organization effectiveness - Leaders versus laggards: the role of market orientation and entrepreneurial orientation*. Paper presented at the ANZMAC. Sydney: Australia.
- Guthrie, J. P., & Olian, J. D. (1991). Does context affect staffing decisions? The case of general managers. *Personnel Psychology*, 44(2), 263-292.
- Indarti, N., & Langenberg, M. (2004). *Factors affecting business success among SMEs: Empirical evidences from Indonesia*. Paper presented at the second biannual European Summer University.
- Kolvereid, L. (1996). Prediction of employment status choice intentions. *Entrepreneurship Theory and Practice*, 20(3) (Fall), 47-57.
- Kristiansen, S. (2004). Social networks and business success: the role of subcultures in an African context. In: *The American Journal of Economics and Sociology*, 63(5), 1145-1171
- Kristiansen, S., Furuholt, B., & Wahid, F. (2003). Internet cafe entrepreneurs: pioneers in information dissemination in Indonesia. *The international Journal of Entrepreneurship and Innovation*, 4(4), 251-263.
- Mazzarol, T., Volery, T., Doss, N., & Thein, V. (1999). Factors influencing small business start-ups. *International Journal of Entrepreneurial Behaviour and Research*, 5(2), 48-63.
- McMahon, G. P. (2001). Growth and performance of manufacturing SMEs: The influence of financial management characteristics. *International Small Business Journal*, 19(3), 10-28.

- Okpara, J. O., & Kumbiadis, N. (2008). SMEs export orientation and performance: Evidence from a developing economy. *International Review of Business Research Papers*, 4(1), 109-119.
- Panda, T. K. (2001). *Entrepreneurial Success key Indicator Analysis in Indian Context*. Retrieved April 10, 2010, from <http://dspace.iimk.ac.in/bitstream/2259/199/1/entrepreneurial+success.pdf>
- Rose, R. C., Kumar, N., & Yen, L. L. (2006). The dynamics of entrepreneurs' success factors in influencing venture growth. *The Journal of Asia Entrepreneurship and Sustainability*, 2(2), Retrieved April 20, 2010, from www.asiaentrepreneurshipjournal.com.
- Sorensen, I., & Stuart, T. (2000). Aging, obsolescence, and organizational innovation. *Administration Science Quarterly*, 45(1), 81-112.
- Thapa, A., Thulaseedharan, A., Goswami, A., & Joshi, L. P. (2008). Determinants of street entrepreneurial success. *The Journal of Nepalese Business Studies*, 5(1), 85-92.
- Veskaisri, K. (2007). The relationship between strategic planning and growth in small and medium enterprises (SMEs) in Thailand. *RU Internaional Journal*, 1(1), 55-67.
- Wiklund, J., & Shepherd, D. (2005). Entrepreneurial orientation and small business performance: A configurational approach. *Journal of Business Venturing*, 20(1), 71-91.
- Yang, C. -W. (2008). The relationship among leadership styles, entrepreneurial orientation, and business performance. *Managing Global Transitions*, 6(3), 257-275.
- Zhou, L., Wu, W., & Luo, X. (2007). Internationalization and the performance of born-global SMEs: The mediating role of social networks. *Journal of International Business Studies*, 38(4), 673-690.